

הלכה • כתה ב'

בָּרְכוֹת

מודים לה' אחרי האכל ולפני השנה

חֹבֶרֶת עֲבוּדָה לַתְּלָמִיד • לְפִי תוֹכְנִית הַלִּימוּדִים בַּהֲלָכָה – חֲמ"ד

שם פרטי _____ שם משפחה _____ כתה _____

תוכן הענינים

מבוא

עמוד 3

יחידה 1: ברכת המזון וברכה אחרונה

עמוד 4

יחידה 2: קריאת שמע על המטה

עמוד 7

מה למדנו? - חזרה ותעודה

עמוד 10

דף גזירה

עמוד 11

פֶּנֶת צְבִיעָה: צִבְעוּ אֶת הַתְּמוּנָה!

מבוא

בְּחֻבֶּרֶת הַזֹּאת נִלְמַד עַל בְּרָכוֹת.
נִלְמַד מָה מְבָרְכִים אַחֲרֵי שְׁאוּכָלִים וְשׁוֹתִים.
נִלְמַד גַּם מָה אוֹמְרִים לִפְנֵי שֶׁהוֹלְכִים לִישָׁן.

✂ דף הגזירה נמצא בסוף החוברת. מדפיסים אותו בצד אחד של הדף. דף
הגזירה: עמוד 11.

יחידה 1

ברכת המזון וברכה אחרונה

לומדים

אחרי שאכלנו לחם, אנחנו מברכים ברכת המזון.
אחרי עוגה, ענבים או תמרים מברכים «על המחיה» או «על העץ».
אחרי תפוח, מים או בננה מברכים «בורא נפשות».
מברכים בשיבה, לאט ובשמחה, ואומרים תודה לה'.

ברכת המזון – הברכה הארוכה שאומרים אחרי לחם
כזית – חתיכה קטנה, בגדל של זית
ברכה אחרונה – ברכה שאומרים אחרי שאכלנו

מלים קשות

מן המקורות

«אִפְלוּ לֹא אָכַל רֶכַּס כְּזִית פֶּת, צָרִיד לְבָרֵךְ בְּרַכַּת הַמֶּזֶן»
(קצור שלחן ערוך, סימן מד, סעיף ה)

משימה 1 מה מברכים?

הקיפו את הברכה הנכונה.

1. אכלתי פרוסת לחם.

ברכת המזון	בורא נפשות	על העץ
------------	------------	--------

2. שתיתי כוס מים.

על העץ	ברכת המזון	בורא נפשות
--------	------------	------------

3. אכלתי תמרים.

בורא נפשות	על העץ	ברכת המזון
------------	--------	------------

יחידה 1

ברכת המזון וברכה אחרונה • ממשיכים

משימה 2 איזו ברכה?

כתבו כל מאכל בטור הנכון.

משפטים:

א. פתה

ב. חלה

ג. לחמניה

ד. תפוח

ה. מיץ תפוזים

ו. גזר

בוא נפשות

ברכת המזון

משימה 3 נכון או לא נכון?

הקיפו ☺ אם נכון; ☹ אם לא נכון.

☹	☺	1. מברכים ברכת המזון בישיבה.
☹	☺	2. אחרי לחם מברכים בוא נפשות.
☹	☺	3. גם אחרי כזית לחם מברכים.
☹	☺	4. מתר לרוץ בזמן ברכת המזון.

יחידה 1

בְּרַכַּת הַמָּזוֹן וּבְרַכַּת אַחֲרוֹנָה • מַמְשִׁיכִים

מְשִׁימָה 4 בְּאוּרֵי מַלִּים

קְרָאוּ אֶת הַפָּרוֹשׁ. כְּתֹבוּ אֶת הַמִּלָּה הַמְתַּאֲיָמָה מִן הַמַּחֲסָן.

מַחֲסָן מַלִּים:

סוֹלֵחַ	כְּזִית	הַמִּפִּיל	בְּרַכַּת הַמָּזוֹן
			בְּרַכָּה עַל הַשָּׁנָה, אוֹמְרִים אוֹתָהּ בְּסוּף
			הַבְּרַכָּה הָאֲרָכָה שְׁאוֹמְרִים אַחֲרֵי לֶחֶם
			לֹא כוֹעֵס יוֹתֵר עַל מִישֶׁהוּ
			חֲתִיכָה קֶטְנָה, בְּגִדָּל שֶׁל זֵית

יחידה 2

קריאת שמע על המטה

לומדים

לפני השנה אנו אומרים «שמע ישראל».
קדם אנו סולחים לכל מי שצער אותנו.
בסוף מברכים ברכת «המפיל», ומבקשים שנה טובה.
אחרי המפיל לא מדברים, אלא נרדמים בשקט.

המפיל – ברכה על השנה, אומרים אותה בסוף
סולח – לא כועס יותר על מישהו
מזוזה – קלף עם «שמע» על הפתח

מלים קשות

מן המקורות

«ולאחר שאמר ברכת המפיל, לא לאכל ולא ישנה ולא ידבר עד שישן».
(קצור שלחן ערוך, סימן עא, סעיף ד)

משימה 5 השלימו את המשפטים

בחרו מלה מן המחסן.

מחסן מלים:

שמע	המפיל	סולחים	מדברים
-----	-------	--------	--------

לפני השנה אומרים _____ ישראל.

אנו _____ לכל מי שצער אותנו.

בסוף מברכים ברכת _____.

אחרי הברכה לא _____.

יחידה 2

קריאת שמע על המטה • ממשיכים

משימה 6 סדר לפני השנה

גזרו את הכרטיסים מִדֶּף הגזירה והדביקו לפי הסדר.

✂ גוזרים מעמוד 11

1.

2.

3.

4.

משימה 7 מה מתאים?

מתחלקו בין החלקים המתאימים.

על פתח החדר	●	●	שמע ישראל
ה' אחד	●	●	המפיל
בלילה במטה	●	●	מזוזה
ברכה בסוף	●	●	שנה

יחידה 2

קריאת שמע על המטה • ממשיכים

משימה 8 גוזרים ומדביקים תמונות

גזרו את התמונות מדרך הגזירה והדביקו כל תמונה מעל המשפט המתאים.

✂ גוזרים מעמוד 11

הדביקו כאן

הדביקו כאן

אחרי האכל אנחנו מברכים ואומרים
תודה.

על הבננה מברכים בורא פרי האדמה.

הדביקו כאן

הדביקו כאן

לפני השנה אני אומר שמע ישראל.

כשרואים קשת בענן מברכים ברכה
מיחדת.

מה למדנו?

משימה 9 נכון או לא נכון?

הקיפו אם נכון; אם לא נכון.

		1. אחרי חלה מברכים ברכת המזון.
		2. אחרי מים מברכים על העץ.
		3. שמע אומרים לפני השנה.
		4. אחרי המפיל מדברים הרבה.

משימה 10 החדר שלי בלילה

צירו את החדר שלכם לפני השנה. כתבו מה אתם אומרים.

★ תעודת הצטיינות ★

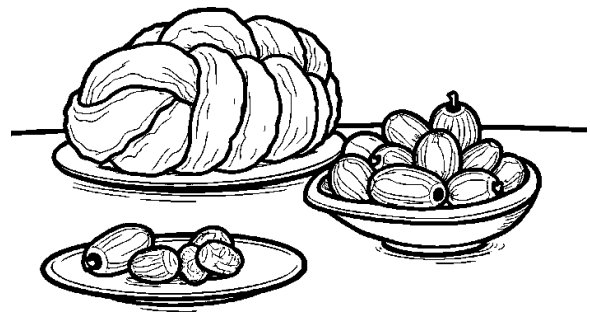
סימתי ללמד את היחידה «ברכות». כל הכבוד!

חתימת המורה: _____

✂ גזרו והדביקו בעמוד 9, משימה 8 • גוזרים ומדביקים תמונות

לפני השנה

אחרי האכל

קשת

בנה

✂ גזרו והדביקו בעמוד 8, משימה 6 • סדר לפני השנה

אני סולח לכל מי שצער אותי.

אני מברך המפיל.

אני אומר שמע ישראל.

אני נרדם בשקט.